

דעם רבינ'ס אעסיות

ספורי מעשיות
משנים קדמוניות מרבנו
הקדוש רבי נחמן מברסלב
זיע"א
המעשה עם הבחינות

מעשה י"ג
משבעה בעטלערס
(2)
גליון 136

שבת שלום, קוראים יקרים!

להיות הכי זקן וגם הכי צעיר??? הרי זה שני דברים הפוכים!?

דרך העולם לחשב שלהיות זקן או צעיר זה תהליך טבעי שקורה עם האדם, ונראה שאין לנו בחירה בזה כלל. פעם הייתי צעיר וככל שעוברים הימים והשנים אני הולך ומזדקן... אך רבנו ז"ל מלמד אותנו אחרת לגמרי: "אין טוב להיות זקן, הו חסיד זקן, והו צדיק זקן, זקן אין טוב, פי צריה רק להתחדש בכל יום להתחיל בכל עת מחדש" (שיחות הר"ן נא). מתוך הדברים אנו לומדים שיש לנו בחירה בזה, כל אחד יכול לבחור לא להיות זקן, אלא להשאיר צעיר (יונג), מלא תקווה ורוח חיים! איך?? על ידי שיחליט להתחדש! לזרק את כל מה שעשיתי והשגתי עד היום, ולהתחיל שוב מחדש, כאלו לא התחלתי כלל מעולם... זה אחד הלמודים שמלמד אתנו הבעטלער העור - "התחדשות" אפשר להתחדש! גם אם כבר הלכנו דרך ארפה, וכבר עבר עלינו מה שעבר, יש לנו אפשרות בכל רגע להתחיל לגמרי מהתחלה!

זה גם מה ש"הנשר הגדול" מרמז לנו. - נשר מרמז על התחדשות, "תתחדש כנשר נעורכי" (תהלים ק"ג). הוא דופק על המגדל ואומר תתחדשו! תתחילו שוב! אל תזדקנו בעבודתכם, יש בכל אחד מכם אוצר נפלא, חדש גדול, נקדה מיחדת שאין בחברו. "חדלו עוד מלהיות עניים! שובו אל האוצרות שלכם, והיו משתמשים באוצרות שלכם"...

בהמשך המעשה רבנו ז"ל מספר לנו על הבעטלער העור שהגיע אל החתנה השמחה של הזוג הקדוש, הן והבת שאבדו ביער. כל אחד משבעת הקבצנים הקדושים שמגיע אל החתנה, נותן לזוג הקדוש מתנה מיחדת מאד: דרך לחיים, דעת חדשה. כי כמו שהיו זקוקים לקחם ביער כדי לחיות, כך גם עכשו בחתנה, כשהם מתחילים את דרכם האמתית בחיים, הם זקוקים לדעת נכונה ואמתית, ולהדרכה והכונה טובה. "פי האדם בסכנה גדולה בזה העולם כאשר יודע כל אחד בנפשו" (שיחות הר"ן ק"ז). העולם הזה מלא סכנות, גלים ומשברים, וצריך בר דעת אמת, שיודע את כל הנתבים והדרכים בכל מעברי החיים, שיולכנו בדרך האמת. פי לא כל אחד החכם בעיני עצמו יודע לתת עצה ודרך ישרה לאדם. רק הצדיקים האמתיים, הגדולים במעלה מאד, שיודעים ומפירים כל אחד ואחד לפי שרש נשמתו, רק הם במסירות נפשם וגיעתם בעבודת ה', השיגו דעת שלמה, פנו לנו דרך, וסללו לנו שבילים נכונים, איך לעבר בזה העולם בשלום.

והנה הבעטלר העור נותן מתנה לזוג בחתנה. מה המתנה שהיא דרך לחיים שהוא מלמד אותנו? הבעטלער העור מגלה לנו שבאמת אינו עור כלל...! רק שאין לו שום הסתכלות בזה העולם. "ואני זקן מאד, ועדין אני יניק [צעיר מאד] לגמרי, ולא התחלתי עדין לחיות כלל"... לכאורה דבריו תמוהים מאד, איך יכול להיות כזה דבר?

ספורי מעשיות משנים קדמוניות - מעשה יג - מ'השבעה בעטליר'ס' (2)

שפפרה רבנו נתמן מברסלב זיע"א

ענו ואמרו, שכל אחד יספר מעשה ישנה מה שהוא זוכר מזכרון הראשון. הינו מה שהוא זוכר מעת שהתחיל אצלו הזכרון. והיו שם זקנים ונערים. והיו מכבדים את הזקן הגדול שביניהם שיספר בתחלה.

ענה ואמר: מה אספר לכם, "אני זוכר גם כשחתכו את התפוח מן הענף". ולא ידע שום אחד מה הוא אומר. אך היו שם חכמים, ואמרו. בודאי זאת היא מעשה ישנה מאד, וכבדו את השני שיספר.

ענה השני שלא היה זקן כמו הראשון: זאת היא מעשה ישנה!? (בלשון תמה) זאת המעשה אני זוכר גם כן, אבל אני זוכר גם כן "כשהיה הנר דולק".

ענו ואמרו שם: זאת היא מעשה ישנה ביותר מהראשונה. והיה פלא אצלם שזה השני, שהוא יניק מהראשון, וזוכר מעשה ישנה יותר מהראשון. וכבדו את השלישי שיספר.

ענה ואמר השלישי, שהיה יניק יותר: אני זוכר גם כשהתחיל בנן הפרי, דהינו כשהתחיל להתרקם הפרי ענו ואמרו: זאת היא מעשה ישנה ביותר.

ענה הרביעי, שהיה יניק עוד יותר: אני זוכר גם "כשהולוכו הגרעין לנטע הפרי".

ענה החמישי, שהיה יניק עוד יותר: אני זוכר גם "החכמים, שהם היו חושבים וממציאים את הגרעין".

ענה השישי וכו', שהוא זוכר גם "את הטעם של הפרי קדם שנכנס הטעם בתוך הפרי".

והתחילו לזכר החסדים שעשה עמהם השם יתברך בהיותם ביער. והיו בוכים והיו מתגעגעים מאד: איך לוקחין לכאן את הבעטליר הראשון העור, שהביא לנו לחם ביער?

ותקף ומיד בתוך שהיו מתגעגעים מאד אחרי הבעטליר העור, ענה ואמר: הנני! הנה באתי אצלכם על החתנה. ואני נותן לכם מתנה לדרשה (שקורין דרשה גישאנק), שתהיו זקנים כמוני!

פי בתחלה ברכתי אתכם בזה, ועכשיו אני נותן לכם זאת במתנה גמורה לדרשה: שתחיו חיים ארכים כמוני. ואתם סבורים שאני עור? אין אני עור כלל. רק שכל זמן העולם כלו, אינו עולה אצלי כהרף עין.

(ועל כן הוא נדמה כעור, פי אין לו שום הסתכלות כלל על העולם, מאחר שכל זמן העולם אינו עולה אצלו כהרף עין. ועל כן אין שיה אצלו הסתכלות וראיה בזה העולם כלל)

ואני זקן מאד, ועדין אני יניק לגמרי, (הינו יונג) ולא התחלתי עדין לחיות כלל. ואף על פי כן אני זקן מאד. ולא אני בעצמי אומר זאת, רק שיש לי הסכמה על זה מהנשר הגדול. ואספר לכם מעשה: (כל זה הוא דברי העור הנ"ל).

פי פעם אחת הלכו אנשים בספינות הרבה על היים. ובא רוח סערה ושבר את הספינות, והאנשים נצלו. ובאו אל מגדל אחד. ועלו אל המגדל, ומצאו שם כל המאכלים ומשקאות ומלבושים, וכל מה שצריכים. והיה שם כל טוב וכל התענוגים שבעולם.

עָנָה הַשְּׂבִיעִי וְכוּ', וְאָמַר "שֶׁהוּא זֹכֵר גַּם אֶת הָרִיחַ שֶׁל הַפָּרִי קֹדֵם שֶׁנִּכְנַס בְּפִרְיִי".

עָנָה הַשְּׂמִינִי וְאָמַר, שֶׁהוּא זֹכֵר גַּם "הַמְרָאָה שֶׁל הַפָּרִי קֹדֵם שֶׁנִּמְשְׁכָה עַל הַפָּרִי". וְאֲנִי (הֵינּוּ זֶה הַבְּעֻטְלִיר הַעוֹר שֶׁמְסַפֵּר כָּל זֶה) הֵייתִי אַז תִּינּוֹק לְגַמְרִי,

וְהֵייתִי גַם־כִּן שָׁם. וְעֲנִיתִי וְאָמַרְתִּי לָהֶם: אֲנִי זֹכֵר כָּל אֵלוֹ הַמַּעֲשִׂיֹת, וְאֲנִי זֹכֵר "לֹא כָלוּם!" (אִין אִין גִּידְעֵנָק גָּאָר נִישְׁט)

עָנּוּ וְאָמְרוּ: זֹאת הִיא מַעֲשֵׂה יְשָׁנָה מְאֹד, יוֹתֵר מִכָּלָם! וְהָיָה חֲדוּשׁ גָּדוֹל אֶצְלָם שֶׁהִתִּינּוֹק זֹכֵר יוֹתֵר מִכָּלָם.

בְּתוֹךְ כֵּן בָּא נֶשֶׁר גָּדוֹל וְדָפַק עַל הַמַּגְדָּל, וְאָמַר לָהֶם: חֲדְלוּ עוֹד מִלְּהִיּוֹת עֲנִיִּים! שׁוּבוּ אֶל הָאוֹצְרוֹת שֶׁלְכֶם, וְהָיוּ מְשִׁתְּמִשִּׁים בְּאוֹצְרוֹת שֶׁלְכֶם.

וְאָמַר לָהֶם שִׁיִּצְאוּ מִן הַמַּגְדָּל כְּדָרְךָ זְקוּנוֹתָם, שֶׁכָּל מִי שֶׁזָּקֵן יוֹתֵר, יֵצֵא תַחֲלָה. וְהוֹצִיא כָלֵם מִן הַמַּגְדָּל. וְהוֹצִיא תַחֲלָה אֶת הַתִּינּוֹק הַנִּ"ל, כִּי בְּאֵמֶת הוּא זָקֵן יוֹתֵר מִכָּלָם. וְכֵן כָּל מִי שֶׁהָיָה יָנִיק יוֹתֵר, הוֹצִיא קֹדֵם. וְהִזְקֵן הַגָּדוֹל הוֹצִיא בְּאַחֲרוֹנָה. כִּי כָל מִי שֶׁהָיָה יָנִיק יוֹתֵר, הָיָה זָקֵן יוֹתֵר כִּנ"ל. וְהִזְקֵן שֶׁבָּהֶם הָיָה יָנִיק יוֹתֵר מִכָּלָם.

וְאָמַר לָהֶם: (הַנֶּשֶׁר הַגָּדוֹל הַנִּ"ל) אֲנִי אֶפְרַשׁ לָכֶם אֶת הַמַּעֲשִׂיֹת שֶׁסִּפְרוּ כָּל הַנִּ"ל.

כִּי זֶה שֶׁסִּפֵּר שֶׁהוּא זֹכֵר גַּם כְּשֶׁחֲתָכוּ אֶת הַתְּפוּחַ מִן הָעֵנָף, הֵינּוּ שֶׁהוּא זֹכֵר גַּם כְּשֶׁחֲתָכוּ אֶת טְבוּרוֹ. (הֵינּוּ שָׁגַם אֶת הַמַּעֲשֵׂה הַזֶּה שֶׁנַּעֲשָׂה עִמּוֹ תַכְף בְּעַת הַהוֹלָדָה, בְּעַת שֶׁחֲתָכוּ אֶת טְבוּרוֹ, גַּם אֶת זֶה הוּא זֹכֵר).

וְהַשְּׂנִי שֶׁאָמַר שֶׁזֹּכֵר בְּשָׂעָה שֶׁהָיָה הַנֵּר דוֹלֵק, הֵינּוּ שֶׁהוּא זֹכֵר גַּם כְּשֶׁהָיָה בְּעֵבֹר, שֶׁהָיָה נֵר דוֹלֵק עַל רֹאשׁוֹ.

וְזֶה שֶׁאָמַר שֶׁזֹּכֵר גַּם בְּעַת שֶׁהִתְחִיל רִקּוּם הַפָּרִי, הֵינּוּ שֶׁזֹּכֵר גַּם כְּשֶׁהִתְחִיל לְהִתְרַקֵּם הַגּוֹף, דִּהְיִינוּ בְּעַת יְצִירַת הַגּוֹלֵד.

וְזֶה שֶׁזֹּכֵר בְּעַת שֶׁהָיוּ מוֹלִיכִים הַגְּרָעִין לְנֻטֵּעַ הַפָּרִי, הֵינּוּ שֶׁזֹּכֵר גַּם כְּשֶׁנִּמְשְׁכָה הַטְּפָה בְּעַת הַזְּבוּג.

וְזֶה שֶׁזֹּכֵר אֶת הַחֲכָמִים שֶׁהָיוּ מְמַצִּיאִים אֶת הַגְּרָעִין, הֵינּוּ שֶׁזֹּכֵר גַּם כְּשֶׁהָיָה הַטְּפָה עֹדֵן בְּמוֹחַ. (כִּי הַמוֹחִין מְמַצִּיאִים אֶת הַטְּפָה).

וְזֶה שֶׁזֹּכֵר אֶת הַטַּעַם, הֵינּוּ הַנֶּפֶשׁ. וְהָרִיחַ, הֵינּוּ הָרוּחַ. וְהַמְרָאָה, הֵינּוּ הַנְּשָׂמָה. וְהַתִּינּוֹק אָמַר שֶׁזֹּכֵר לֹא כָלוּם, כִּי הוּא לְמַעַלָּה מִן הַכֹּל, וְזֹכֵר אֶפְלוּ מַה שֶׁהוּא קֹדֵם מִנְּפֶשׁ רוּחַ נְשָׂמָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת "אִין".

וְאָמַר לָהֶם: חֲזְרוּ אֶל הַסְּפִינוֹת שֶׁלְכֶם, שֶׁהֵם הַגּוֹפִים שֶׁלְכֶם שֶׁנִּשְׁבְּרוּ, שִׁיחֲזְרוּ וַיִּבְנוּ. עֲתָה חֲזְרוּ אֵלֵיהֶם, וּבִרְךָ אוֹתָם.

וְלִי (הֵינּוּ זֶה הַבְּעֻטְלִיר הַעוֹר שֶׁהָיָה תִינּוֹק אַז, שֶׁהוּא מְסַפֵּר כָּל זֶה) אָמַר הַנֶּשֶׁר הַגָּדוֹל הַנִּ"ל: אֲתָה בּוֹא עִמִּי, כִּי אֲתָה כְּמוֹתִי. כִּי אֲתָה "זָקֵן מְאֹד וְעֹדֵן אֲתָה יָנִיק מְאֹד" וְעֹדֵן לֹא הִתְחַלַּתְּ לַחֲיוֹת כְּלָל. וְאֵף עַל פִּי כֵן אֲתָה זָקֵן מְאֹד. וְגַם אֲנִי כֵן, כִּי אֲנִי זָקֵן וְעֹדֵן אֲנִי יָנִיק וְכוּ'. נִמְצָא, שֶׁיֵּשׁ לִי הַסְּכָמָה מֵאוֹתוֹ הַנֶּשֶׁר הַגָּדוֹל. (שֶׁאֲנִי חֵי חַיִּים אֲרָכִים כִּנ"ל)

וְעַתָּה אֲנִי נוֹתֵן לָכֶם חַיִּים אֲרָפִים שְׁלִי, בְּמִתְנָה לְדַרְשָׁה. וְנַעֲשֵׂה שָׁם שְׂמֵחָה וְחִדּוּהַ גְּדוֹלָה וְעִצּוּמָה מְאֹד מְאֹד.

שם _____
 טלפון _____
 עיר _____

דעם רבינ'ס מעשיות

מבחן בספורי מעשיות

מעשה י"ג (2) - מהשבעה בעטלירס

- הוציאם לפי סדר הא"ב
- י. איך פירש הנשר הגדול את הזכרון של הזקן השישי שזוכר הטעם של הפרי קודם שנכנס בפרי?
 הנפש
 הרוח
 הנשמה
- יא. איך פירש הנשר הגדול את הזכרון של הזקן השביעי שזוכר הריח של הפרי קודם שנכנס בפרי?
 הנפש
 הרוח
 הנשמה
- יב. איך פירש הנשר הגדול את הזכרון של הזקן השמיני שזוכר המראה של הפרי קודם שנמשכה על הפרי?
 הנפש
 הרוח
 הנשמה
- יג. לאן אמר הנשר שיחזורו?
 אל הספינות שלכם
 אל הגופים שלכם
 שתי התשובות נכונות
- יד. מה היה הנשר זקן או יניק?
 זקן
 יניק
 שתי התשובות נכונות
- טו. מה נעשה בחתונה כשנתן הבעטלער הראשון את המתנה?
 שמחה גדולה
 שמחה וחדוה גדולה
 שמחה וחדוה גדולה ועצומה מאוד מאוד
- טז. סלע פכות: כאיפה יום סיפר רבינו את המעשה
 סלע פכות: (ע"י ימי מוהרנ"ת אבות מ"ב)
 בי"ט שני כ"ה אדר תק"ע
 סלע פכות קודם כ"ה אדר תק"ע
 סלע פכות קודם כ"ה אדר תקס"ו

- א. איזה מתנה נתן הבעטלער העור לחתן כלה?
 בית מפואר
 שתחיו חיים ארוכים כמוני
 עשירות גדול
- ב. למה היה הבעטלער נראה עור?
 כי היה באמת עור
 כי כבדו עיניו מזוקן
 כי אין לו שום הסתכלות כלל על העולם
- ג. מה היה הבעטלער העור זקן או יניק?
 זקן מאוד
 יניק לגמרי, ולא התחיל עדיין לחיות
 שתי התשובות נכונות
- ד. מה סיפר הזקן הגדול במגדל על הזכרון שזוכר?
 כשחתכו את התפוח מן הענף
 כשהיה הנר דולק
 כשהתחיל בנין הפרי
- ה. מה סיפר הזקן הרביעי על הזכרון שזוכר?
 כשהולכו הגרעין לנטוע הפרי
 חכמים שהיו חושבים וממציאים את הגרעין
 הטעם של הפרי קודם שנכנס בתוך הפרי
- ו. סלע פכות: איפה זכרון יקן זכר הפקן השמיני?
 הריח של הפרי קודם שנכנס בפרי
 המראה של הפרי קודם שנמשכה על הפרי
 שתי התשובות נכונות
- ז. מה אמר הבעטלער העור שזוכר זכרון ראשון?
 את כל אלו המעשיות הנ"ל
 לאו כלום
 שתי התשובות נכונות
- ח. מה אמר הנשר כשדפק על המגדל?
 חדלו עוד מלהיות עשירים
 חדלו עוד מלהיות עניים
 חדלו עוד מלהיות עניים
- ט. את מי הוציא הנשר תחילה מהמגדל?
 תחילה הוציא את הזקן מכולם
 תחילה הוציא את התינוק

ונעשה שם שמחה וחדוה גדולה ועצומה מאוד מאוד - בהצלחה

ספורי מעשיות שסיפר רבינו הקדוש הם קודש קדשים וכונתו ז"ל הייתה כדי לעורר אותנו משנתנו הרוחנית, וללמד אותנו דעת ודרך ישרה לעבודת השם יתברך בהתעוררות הלב, כמו שאמר רבינו: ש"ספורי מעשיות שלו מסוגלים לעורר מהשינה", ולמען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך